

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETÉNYEK

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmegtelen levelek csak ismét kezeltől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Flóitzetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy órára	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsorú sor egyzeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlár 4 hasábsorú sorát 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Kedd, nov. 4.

216. szám.

Államgazdaszatunk,

II.

(T.) Nehéz dolog az adófizetés és jobb lenne azt elvégezni, de hát az ősi bírtokból mi lenne? Mit hagynánk gyermekeinknek, s az unokáknak?

Éppen most olvasom a „Pesti Napló“-ból, hogy minek az a torpedó hajó, minek az a páncél fregatt. Nem vagyunk mi tengeri hatalmak, mire valók a csata hajók, elég nekünk a partvédelem. De hát meg lehet-e védeni a partot bodzafa puskával? Ha majd jönnek azok a vértezett óriási tornyos hajók, rengeteg ágyúikkal, mit csinálnának a mi elavult rozsdás hajóink ócska ágyúikkal? Hogy védenék meg azok a tengerpartot?

Mire való az a kerítés a ház körül; plane még itt-ott kőfal is, mikor nem hoz semmi jövedelmet? Igen ám, de azt védi meg, a mi a jövedelmet hozza. Ott lehetne Trieszt és Fiume, meg a többi kissebb tengeri kikötő, ha nem védelmeznék hajóhad. Az első összeütközésnél, melyet valamelyik hatalommal cselekednénk, egyszerre elzárhatnák előlünk a tengert, s okozhatnának tengeri kereskedelmünknek egy hónap alatt annyi kárt, a mennyibe tíz év alatt se kerül a hajóhad.

Avagy minek ez a puska, meg az a puská, ez vagy az a változás? Hát azt ne minékünk méltóztassanak mondani, hanem a haladásnak, hogy: mire való az a haladás, nem jobb lenne-e már megmaradni ott a hol vagyunk? Méltóztassanak megítélni a haladást, még pedig ne a mi kormányunknak mert a mi tálmányaink édes kevés pénzébe kerülnek az emberiségnek, hanem a külföldi kormányoknak, melyek a haladást epikálják és a mely haladástól elmaradnunk nem szabad.

Én is tudom, hogy el lehetne a világ hármass eke nélkül is, ám de hogy állom én ki a konkurencziát egyes ekével a hármass eke mellett? A sorvetőgépet

kevesebb magot szór a béresemmel, a föld még is többet terem utána. A szecs-kának vágott takarmány óriási megtakarítás. Hát el lehetni hármass eke nélkül is, vetőgép nélkül is, szecs-kavágó nélkül is, de ezeknek a nélkülölése a mai termelési versenyben annyira hátra vet, hogy nekem egy mázsa buza előállítás, vagy egy darab marha meghizlalása aránylag sokkal többembe kerül, mint annak a másiknak, ki emez eszközökkel el van látva.

Csak rohamosan nem kell dolgozni, mint a hogy 1867-ben kezdtünk, de lassan-lassan oda kell törekednünk mindenben, hogy versenyképességünk háttérbe ne szorítottassék s hogy a mai világverseny útján el ne maradjunk valahogy. Vajmi keserves lenne az a megtakarított néhány fillér, melyet egy-egy adózó másra fordíthatna, s mily siralmas lenne az a helyzet, melybe az ily megtakarítás által jutnánk.

Hiszen konkurrenczia mindenfelé. Ed-dig csak az ipar terén észleltük, most már a gazdaság terén is észlelni kezd-jük. Hát hogy lehessen megállnunk csak egy pillanatra is, hogy lehessen ettől vagy attól a haladási ágtól megvonni egy árva fillért? Óriási fejtörésébe kerülhet a kormány, hogy a kor követelményeivel szemben a mai kiadások mellett meg bir maradni és pedig a nélkül hogy hátramenésbe ne essék. Mert hiszen lehet ellenzékieskedésből azt mondani hogy: „nem kellene ez, meg nem kellene az,“ ám de hazafiúi szempontból egészen más látkör tául szemünk elé, mely nem arra uncsol hogy visszaessünk, hanem arra hogy előre törekedjünk.

S így édes anyjokom, kedves és hazafias ellenzék, csak annyit mondok én a te költségvetés ellenes beszédre hogy: hallottunk már mi olyat máskor is de a következők mégis azt bizonyította mindig, hogy az öntudatos és elkerülhetlen kiadást megtakarítani a legnagyobb hiba és veszedelem.

— Uj főispán. Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye főispánjává Balogh Imre nevezetett ki.

— Trefort Ágost közoktatási minisz-ter pár napig időzött Kolozsvárra. Tisztele-tére fátylaszenét adott az egyetemi ifjuság és bankettet rendezett az egyetem tanári kara. A minisztert a rector köszöntötte fel meleg szavakkal. Beszédére Trefort hosz-sza ban válaszolt. Megérintette, hogy miután a budapesti egyetem közel van a felszerelés teljességéhez, most a kolozsvárra kerül a sor és hangsúlyozta egyuttal, hogy teljesen osz-tozik a rectornak a vegytani intézet meg-nyitására mondott beszédében a harmadik egyetemre tett megjegyzésére. Ő is szükség-snek tartja a felállítás és eszméjének mi előbbi megérelését, a miniszter a rectort é-lteti és elismerő szavakkal emlékezik meg a vegytani intézet tanáráról Fábinyiról, a ki szakszerű előadással ismertette az intézet czélját, berendezését.

— A honvédelmi miniszteri állam-titkár. Képviselői körökben igen valószínű-nek tartják, hogy a honvédelmi miniszterium államtitkársága Gromon Dezső képvise-lével fog betöltetni.

— A külügyi helyzet és a delega-tiók. A magyar delegatio külügyi albizott-ságában a külügyi helyzet politikai megvita-tása és illetőleg a közös külügyi miniszter-hez intézendő kérdések tárgyalása, az „Orsz-ért.“ szerint, a folyó hó 6-án esütörtökön tartandó ülésben fog megtörténni.

A nyiregyházi új képviselő-választás.

Nyiregyháza nov. 3.

Péchy Gábor, a helybeli szabadelvű-pát képviselőjelöltje tegnap délután a 4 órai vontaall érkezett ide Hegedűs Sándor és Kubinyi Árpád országos képviselők kísé-retében. A vonat berobogásakor Benyó zene-kara a Rákóczy indulót huzta. A pályaudva-ron mintegy ezer ember várta; megerkezése-kor, dr. Herdieska Kálmán pártelnök fogadta az érkező vendégeket. Beszédének bevégezte után rengeteg éljenzésben törtek ki a jelen-lévők. Ezután a jelölt választásában jelentvén, hogy délután 3 órakor fogja tartani pro-grammbeszédét, egyszerű paraszt szekérre

szállott, melyet a paraszt gazdák állítottak ki tiszteletük kifejezéséül. De annál disze-sebb volt az ezt követő száz kocsiából álló felleobogozott menet, mely folytonos éljenzés között kísérte a jelöltet az Európa szállóban levő lakására.

Délután 3 órakor tartotta meg Péchy Gábor városunk szabadelvű párti jelöltje fényesen sikerült programmbeszédét. Két óra-kor gyülekezett már a polgárság, a csizma-diák tagas áru-csarnokában s midőn 3¹/₂ óra lett, már nemesak a nagy terem telt meg in-telligens publikummal, ham még künt az ajtó előtt is ácsorgott több ezere menő em-ber, hogy ha nem lehetnek fül-, legalább szemtanúi lehessenek azon igazán ünnepe-lyes lelkes fogaatásának, melylyel jelöltünk találkozott. Pontban 3 órakor érkezett meg Péchy Gábor. Hegedűs Sándor, Szomjas Jó-zsef és Kubinyi Árpád országos képviselők-vel, mire hatalmas éljenzések hangzottak minden felől. Dr. Ferdieska Kálmán párt-elnök rövid bemutató szavai után, Péchy megkezdte programmbeszédét, melyet a hall-gatók több ízben élénk helyesléssel s éljenzéssel szakították félbe. Utána Hegedűs Sándor szólott, oly nagy hatással, melyet Nyiregy-házán régen nem hallottak. Beszédetele volt szellemes ötletekkel és találó hasonlatokkal. Előadta, hogy a függetlenségi párt folytono-san csak a 48-as elveket hangoztatja és az ország bajait siratja, anélkül, hogy azokat orvosolni segítené. Kérdi többek között hogy mit szolanának, ha valaki egy idei naptár helyett egy 48-as naptárt vásárolna, pedig ugyanazok a napok, hónapok, ünnepek van-nak bejegyezve ebben, mint a másikban és még sem használhatók, mert a naptár idő-höz van kötve.

A kormány is 48-as alapon áll, azt szilárdítja folytonosan, de nem kockáztatja a jót, a mig jobbat nem nyer. Hegedűs beszé-dét is éljenzéssel és helyesléssel kísérte a halgatóság, mely a beszéd következtében igen derült hangulatban volt. Végül szólt még Ferdieska Kálmán. Ezután a gyülekezet Pé-chit életve, a jelöltet lakásáig kísérte és erre szétoszlott.

Este 6 órakor a szabadelvű párt jelölte tiszteletére diszjakom t rendezett, mely min-den tekintetben sikerülnek mondható. A la-komán megjelent a pártnak mintegy 350 tag-ja; jelen voltak továbbá: Hegedűs Sándor, Kubinyi Árpád Szomjas József és Szőgyényi Emil országos képviselők, Farbaky ág. evan. lelkész és számos kereskedő, iparos és mező-gazda. Felkötöttökben nem volt hiány. Első-nek felszólt Pechit azután Pechi Farbakira emelte poharát, Szomjas Hegedűs és ez a pártot, és Andrastik iparos Hegedűst és a

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

Rákóczy-hegy.

(Népmonda.)

Tanitanak az iskolákban mithológiát ókori herószokról, kik emberfeletti dolgokat követtek el. Nekünk van egy ujkori féliste-nünk, vannak mithoszai is és nem tanítják őket. Talán, mert nincsenek összegyűjtve. Nos hát írja ide mindenki, a mit tud nem-zetünk e nagy herószáról, hozza csak ide a nép ajkairól, lesz nemsokára jó vaskos Rákó-czy monda könyvünk. Ugy-e hajduk?

A szőke Bodrog legmerészebb kanyaru-latánál csinos kis falu fekszik, kurucok épít-tették és elnevezték Szomotornak. Szom-oru zomtor lehetett az, minek emlékéül e nevet adák.

Mellette egy 4-500 lábnyi hegy van végtelen róna közepén, a Lonnán busan te-kint, távol kéklő társaira. Ugyan mit véthe-tett a természet ellen, hogy ily szomorú ma-gányba számúzte?

Fonóházból agg ajkáról kél reá a fe-lelet:

— Aztán, mikor a labonczok, körülvet-tek bennünket — boldogult szépapám is ott volt közöttünk, aztán nemsokára ellőtték a Lökösben, ott, a hol Török urannak tavaly az a szép kölese termett — hát, mikor nem tudták már magukat másként védeni, Rákó-czy ezt a mi hegyünket hányatta; 24 óra alatt hányták szépapámék. Akkor temették el mélyen alá a hét esonakot, aztán barian-got ástak Patakig, ott volt a szája, a hol az a repedés van Vécs felé, a hova mi-

nap az isten ítélete csapott, arra menekül-tek meg.

— Azt nem kergették őket? — Persze, hogy igen, de hát Rákóczy azért verette fordítva a lovakra patkóikat, hogy mikor a labonczok ide érkeztek, mind a nyom után szaladt Szentmarja felé.

Igy került szomorú magányába a Rákó-czy hegy és ez a hegy szent a nép előtt, mert szentnek a nevével viseli.

Ha ősi estén fel-felvilan itt-ott a li-dérezek bolygó tüze, a jámbor ember féltő vágygal tekint a hely felé, a hol felleob-bant. Ha a földmives ekéje megcsendül egy ócska penge rozsdás töredékén, szent borza-lommal hajt tovább e helyről: hátha Rákó-czy kincsét merre háborgatni csendes nyu-galmában!

De azért senki sem keres utána, mert meg van mondva, hogy egykor felleobban va-lamennyi lidérez csalóka tüze, lánggal fes-tik be az ég boltozatát, akkor előjön Rákó-czy fenséges alakjában, koronával. büszke fején számon kéri kincseit és borzasztóan megfizetni adósságát a labonczoknak. Ad-dig a hét esonak arany nyugodjék ott bé-kében.

1872-ben * * * gyermek voltam, de em-lékszem reá, hogy véres színt öltött az ég kárpitja, persze a lidérezek tüztől. János bácsi magyarázgatja, hogy lássátok ott ni Czékó felé, az a sok hegyes, az mind dárda az meg ott la, az a gümbölyü piros ágyu-kerek. Nini, ott meg rohan az egész armá-dia, no most! . . .

Es én mindezeket láttam egy chaoszban

kővályogni az ég tüzes boltján; láttam, hogy az öreg János bácsi szemei tüzben lobogtak — bizonyára az ég tüztől — hanem, hogy az a könyv mit kerestet ott, tűz mellett a víz, azt nem tudtam. Én csak akkor hallat-tam könyvet, ha megverték. Olyan esodálatos volt az, de tisztán emlékszem reá, hogy bár-kire néztem egy „éljént“ olvastam le ajkáról. De nem röpített el, mert, a kit vártak nem érkezett meg . . .

Miért is, hogy nem jött el? No majd máskor . . . de eljön.

Talabor.

A felcserélt imádságos könyv.

Irta: Kiss Rezső.

Volt nekem a hatvanas években, kispa-poskodásom korában egy nemzeti szín kö-tésű imádságos könyvem, mely korán reggel és késő este öröme ajzotta csüggő szíve-mnek reszkető hurjait.

„Lelkem anyám“nak édes magyar ha-zánkhoz való rendíthetetlen szeretete köttete be az ily kitüntetésre legméltóbb, fenséges czímecért ereklyeként becsüldős könyvet, mert annak czímnapján ezen magasztos feli-rat diszlott: „Officiium Rákóczy a n u m“

Mi természetesebb annál, minthogy a legszebb „nomen“nel és „omen“nel felékesi-tett könyv azonnal s folyton magára vonta nyájas figyelmét azon lelkes csapatnak, mely nemes lelkének menyországgal kecsgető sugallatától vezéreltetve lépett a szent fa-lak közé a valódi szabadság megteremtőjének, kegyes Üdvözítőnknek unozcs seregét erős-bítvén — vagyis: „venit propter Jesum! — et non propter esum!“ — de azért szent

megdöbbenéssel és siró felhőt rengető szem-mel csüggött édes magyar hazánknak fele-dés homályába nem borítható múltján s égő áhitattal s legszebb reményekkel kecsgető jelenen s jövődön, melyen keresztül a szent hazáért elvérzett hősök utolsó solajtsá-saként lebennő szellő is csak azt susogta:

„Pedig neked virulnod kell oh hon,
Lelkünk kihalna hervadásod.“
Mert még neked virulnod kell oh hon,
Ragyogva hírbén, büszkén, szabadon.
És még neked árufnod kell oh hon,
Vértünknek lángja ég oltárodon.
És még neked virulnod kell oh hon,
Mert Isten ember viraszt pártodon.“

Akkor volt az, midőn — halhatatlan R é v é s z I m r é n k e l szólva — „a re-mény virágainak egy része elhervadt s faj-dalom! a „Szózat“ elnémult s csak néha-néha hangzott még fel, mint bus őszlel a költőző darvak hangja a magasból.“

Hogy említettem, szép imádságos köny-vem magára vonta a lelkesek szives figyel-mét, nagyon természetesen taláalom — mert hiszen magára vonta e lelkes csapatnak fi-gyelmét minden, mi magyar s határtalan lel-kesedésében kész volt kétségbevonni a fényt magyarázó tudományak azon állítását, hogy a szírvány színének száma legalább is hét, kész lett volna állítani, hogy az, a mi nem-zeti színü lobogónknak leghivebb mása: a magyarok Istenének fenséges lobogója, mert hiszen a kurucz világbeli költés egy — ná-lam levő — latin dala is azt állítja, mondván:

Ruber, albus, viridis, (t. i. color.)
Prototypon Iridis!
Az esztergom-egyházmgyei zsenge pap-

választókat élte. Fekőszöntöket mondtak továbbá Trajler, Kubinyi és két mezőgazda. Ugyanakkor tegnap délelőtt tartották program beszédüket Hudák Károly antisemita és Lukács Odón függetlenségi jelöltek. De ezek beszédei sokkal alantabb állottak a szabad-
elvű párt tagjainál.

Külföld.

Gordon tábornok fogságban. Mint a „Times“ értesül, a Khedive szombaton Victoria királynőnek és a walesi hercegnék megtáviratozta a hozzá érkezett hírt, hogy Khartumot a felkelők elfoglalták és Gordon tábornok foglya máshinak. Távirati kérésre a Khedive ezt a hírt vasárnap reggel újra közölte.

— Khina és Franciaország közötti angol közbenjárás, mint többszörösen volt említve, még mindig működésben van. A tárgyalások folytatottak, de a nehézségek igen nagyok, főképp azért, mert Franciaország sem akarja Khinát egyenrangú alkudozó félnek tekinteni, hanem legfőbb megtérő és megbírsáolandó bűnösnek, a kinek békülés esetén keserves lelkét kell kapnia, a melyet egykönnyen el ne feleljen. — Mostanáig, mint Párisból legutóbb jelentik, a francia kormány várakozó állást foglal el, talán, mert időközben döntő eseményt vár a Khinára mérhetni. — A képviselőház tonkingi bizottsága fáradságosan folytatja működését, s miután Ferry megígérte a multkorai zárt ülésnek jegyzőkönyveinek közlését, az egyetértés közte és a bizottság közt helyreállt. Mivel a kormány és a bizottság által kihallgatott katonai férfiak a helyzetet nem tekintik veszélyeztetettnek, a tonkingi vitát a képviselőházban csak e hó 10-ikére vagy még későbbre fogják kitüzni.

A braunschweigi örökösödés kérdéséhez egész határozottsággal jelentik most már; hogy egy Poroszország és Braunschweig közötti personális unio van kitalálva véve, s hogy ez esetben Vilmos herceg állna mint régens a hercegség élére. Az antholti hivatalos Staatsanzeiger a következőket írja:

„A braunschweigi hercegség viszonyában a legközelebbi időben olyan változás fog végbemenni, mely a szövetségi tartományok végleges, állandó rendet alkalmas adni. A cumberlandi herceg tiltakozó pátense a rendszeres állapot helyreállítását némileg siettetve. A császár kormánya a mostani kormányzó-tanácsal egyetértésben elhatározza, hogy az utóbbi legközelebb vissza lép, hogy tehát Braunschweig mint önálló hercegség továbbra is fenmarad s Vilmos porosz herceg mint braunschweigi régens áll az ország élére. Ez a hír valószínűleg már legközelebb igaznak fog bizonyulni.“

A debreczeni iparos ifjakhoz!

Debreczen, nov. 1

Azon üdvös és hasznos mozgalmak, melyek a debreczeni iparos ifjuság önképző és betegsegélyezőgyűlése kezdetét vették méltán megérdemlik, hogy a városunkban lakó összes iparosok, főleg azonban a közelebről érdeklő iparos ifjuság figyelmét különösen magukra vonják. Az iparos ifjusági gyűlés noha már eddig is jelentékeny számú taggal rendelkezik, de tekintve hogy ez szám az itt foglalkozásban levő iparos ifjaknak csak egy kis részét képezi: következésképpen kell hogy az ifjuság általában nem is ismeretes azon jótékonyssággal, melyet az egyelet tagjai irányában gyakorol, nem ismer-

ság épen úgy mint a legtöbb megyéé — a legnagyobb volt mindenha! az Isten, a haza, a király iránti szeretettel eltel, kék reverendás csapat most is — csaknem egy negyedszázad mulva — úgy tűnik fel lelkek előtt, mint Isten szabad égének nefejejtészes része, melyen s melyről a napot szülő hajnal szendén hinti szíjjel örömkönyektől áttört mosolygását, mert a szóletendő nap a lelkes csapatnak a hazához, a királyhoz, az összes emberiséghez, különösen hazánk minden tagjához való igaz hazaszeretet nem tűri s nem tűrhethi magán (mint isteni származat) semmi részét a sátn teremtette sötét gyűlöletnek, hanem azt, mikor csak lehet, szét-tépi épen úgy mint a szemünk látását nyugtató s lábunkat tévelygés útjára vezető lomha ködöt a felvilámló napnak izzó érzevonalaként szertehulló sugarai.

Hazafias büszkeséggel, mint nevelési elemet hozom fel napfényre ezen az idősebbek előtt nyílt titoknak látszó tényre, mert felemlítésre méltó, hogy a magyar nővendékpálya áldást terjesztő, hazáukhoz való szeretete mindenha kivált, mert hiszen — hogy többet ne említsék — Berzsenyi Dániel magasztos költeményeinek „könyvnyomatáhozba jutását“ katolikus kispapság nemes áldozatkészsége mozdította elő, hatalmas rápirítván minden lelketlenekre, akik az Udvozító cme mondását: „Szeresd felebarátodat mint önmagadat!“ a személyválogatás bitor önkényének alávetni nem irtóznak. De: „Ne tudja balod, jobbod mit mivel!“

Ilyen volt az említett lelkes csapat. Hazánkhoz való szeretete a rideg közöny

retes az önképzésre és közművelődésre alkalmas nyújtó eszközökkel, melyeket az egyeletbe belépő tagok ott felfalálhatnak.

S mivel az egyeletnek hivatása épen az, hogy mindazon jótékonysságokban és előnyökben melyeket az egyelet nyújt, minél számszerűbben részesülhessenek, ohajtandó volna, hogy egyrészt az ifjuság beléssa ennek önzésérőségét s tömegesen csoportosuljon az egyelet köré, másrészt magok az önálló iparosok ösztönözzék segédeiket az egyeletbe való belépésre.

Hogy egyet ne említsünk, már f. é. november 15-én kezdetét veszi az egyeletben az esti tanfolyam, melyen három szakavatott tanár heti 3 órában fogja oktani a tanfolyamra jelentkezőket az iparosoknál is nélkülözhetetlen ismeretekre. Es pedig helyesítés s fogalmazásra, a gyakorlati életben előforduló közönséges ügyiratok szerkesztésére. Tanítási fog továbbá a számtan, könyvvitel és rajz.

Ezen esti tanfolyam szükségességét nem lehet elége az iparos osztálynak figyelmébe ajánlanunk, és alkalomszerűen véljük e helyen is felemlíteni, hogy ez esti tanfolyamban bármely iparos vagy iparos segéd részt vehet, ki akar az egyelet élöké S erly Edénél, akár az egyelet helyiségében az esti órákban jelentkezni. A tanfolyamra résztvevők semmiféle díjat nem fizetnek, csupán beíratási díj özenem egy forintot, lehetővé tétetvén ezáltal, hogy a tanulásban minél számosabban részt vegyenek. Ujbol felhívjuk tehát erre az iparos osztály figyelmét.

Még több más indok szól a mellett, hogy minél számosabban lépjenek az egyelet kötelekébe. Jövő tavasszal érkezik el ugyanis az ideje annak, hogy az egyelet egy arra érdemes iparos-segédet tovább képzés végett Párisba ki fog küldeni, és a párisi magyar egyelettel történt előzetes megállapodás folytán az illető kiküldött azonnal munkába állhat, miről a magyar egyelet gondoskodik.

E körülmény egymaga elegendő ösztönzés lehetne arra nézve, hogy az iparos ifjak minél számosabban iratkozzanak be az egyeletbe, mely tagjai közül minden évben fog egy ifjut külföldre küldeni.

Midőn említfogva ezeket, de főleg a folyó hó 15-én kezdetét vevő esti tanfolyamot az iparos osztály, az önálló iparosok és iparos ifjak figyelmébe ajánljuk, egyszersmind felemlítjük, hogy a tanfolyamra beiratkozni lehet Serly Edé elnökénél, továbbá az esti órákban az egyelet csapó-utcai helyiségében

Grünvald József, Serly Ede,
titkár. elnök.

Napi hírek.

— Színház. Élvezetes előadásban került tegnap szíre Suppé „Boccaccio“ja. A ház zsufolásiig megtelt, és a közönség a kedves énekszámok majdnem mind egyiket megismételtette. A közönség lelkesedése igazolt is volt, mert a főbb szereplők mint Erdélyi Marietta, Halmainé Németh, Boránd, Kiss és Nyilasy mindannyian elemükben voltak és vértelkedtek a teljes siker elérésében. Kisebbszerepekben I t k y n y i Mari, S a j ó és V á c z i Vilma tündék ki. A karok — eltékvint az első felvonás finaljától — jó keretet szolgáltattak a közönség is jó előadásához. Krescsányi tegnapi „Boccaccioval“ ujbol beigazolta, hogy az operette magaslatán áll; a tegnapi előadás a fővárosban sem válték szégyenére.

— Bérletjegyek a helyi vasútra. A debreczeni helyi vasut, tudomására hozza a t. cz. közönségnek, hogy folyó év november 15-én december havára bérletjegyeket bocsát ki for-

borította tömegből mindenha kivált különösen nehéz megpróbáltatások idejében, mint lángba vetett érczkövek halmazából a legbeesebb szíarany.

S ez természetes következménye volt annak az utánzásra méltó, legnemesebb irányu, hazafias oktatásnak, melyben az említett lelkeseket az „oktató“ szóra mindenkép érdemes előjárók oly kitartóan, egész odaadással részesítették még pedig — mint hivatással bíró, jó oktatóhoz illik — a törvényesabta kötelességén felül is nem tartván valami rendkívüli érelynak a korunkban lábra kapott szokásnak, mely szerint némely magát óriási szellemnek, lángésznek tartó óriási jó fizetését ad amussim épen csak annyit tesz (jól-rosszal, vegyest, mint a chaos!), amennyire törvénynek el nem némitható parancsa kötelezi, szorítja.

Bizony Letha víze sem lenne képes rá bérni, hogy becses nevüket — nagybecsűlésem eme legszentebb tárgyat — feledés homályába borítsam, mert a következő nevek mindegyikére: Erdősy Imre (a híres neves branczkói hős!), Zalka János győri püspök, Hidasy Kornel szombathelyi p., P o o r Antal író a javából és kanonok, H a t a l a Péter egyetemi tanár, L a s s u Lajos esperes plébános stb. bátran alkalmazhatók a legtöbbet mondó szavak: aere perennius, mert ezen dícsó oktatók, mint papok, nem csak azt rebegték hogy:

„Porta patet vitae, Christus via vera, venite!“ az az: Nyitva az élet ajtaja, Krisztus az igaz utat, jöjjetek! hanem mint eszent hazáért Sajónál, Mohácsnál elvezett dícsó méltó utódi igaz

galomba. A bérletjegyek ára a két óra 1 osztály 6 frt, 2. osztály 4 frt. A bérletjegyek váltandók a debreczeni helyi vasut irodájában kis-várad-utca 2101. szám alatt.

— Dalestély! A „debreczeni dal és zene egyelet“ folyó hó 8-án szombaton, a „K o r o n a“ szálloda termeiben — új műsorral dalestét tart; melyre az egyelet alapító és pártoló tagjai, valamint a zenekedvelő közönség, tisztelettel meghívottak. — Kezdeté 8 órakor; belépti díj 50 kr. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. A műsor t á n c z k ö v e t i — Lengyel Imre egyel. elnök.

— A patkoló kovácsok oktatása ma este 7 órától 8-ig elkezdődött a kir. gazdasági taintézetben folytatott hefenkint kedden és pénteken. Figyelmeztetjük a tanításban résztvenni kívánó kovács mestereket és segédeket, hogy mielőbb jelentkezzenek, ne hogy a tanítás folytonossága a késő beiratkozások miatt megszakíttassék.

— Gyászjelentés Mely fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édes anyánk öz. TEL TELBAUM NÁTHÁN-ne szül. Bilitzer Terézia tegnap d. u. 4 órakor élte 89 ik évében meghalt. Temetése nov. 5-én szerdán d. u. 2 órakor lesz a Szechenyi utcazi Simonffy háztól, melyre a boldogultnak ösmerőseit és barátóit meghívjuk. Feischl Johanna, Fenyvesi Károly, öz. Lieberwerth Mária, Löwenberg Josefa, Schwarcz Eleonora mint gyermekei. Feischl Pál, Löwenberg Jakab, Schwarcz Bernát mint vök és az unokák nevében is.

— Színházunkban esütörtökön a korán elhunyt ifju költőnek Toldi Istvánnak kitűnő vigjátéka: „A z a j e m b e r e k“ került szíre. Ez igen élvezetesnek ígérkező előadást ajánljuk a közönség figyelmébe.

— Dr. Kerekes Lajos orvos tudor városunkban állandóan letelepedvén nagy csapó-utcazi lakásán a szenvedő emberiség rendelkezésére áll. A kitűnő orvos különösen ajánlható gyermekek és nőiokjokban, til, gége és idegbántalmaknál. A szaképzetség melylyel Dr. Kerekes bir kétségteleen teszi, hogy ő nemcsak városunk egyik népszerű orvosává növi ki magát.

— Nyilvános köszönet. D a u t s e h A l b e r t, helybeli fűszer-kereskedő fiának felavatási ünnepele alkalmából Mátyr Mór helybeli cipész-mester unal 10 pár uj, mértékre vett csizmát rendelt meg a végre, hogy ezen lábbelik 10 a helybeli statususú izraelita hitközségi vallástanodába feljaro, szegény izraelita tanulók közt kiosztassanak, mely lábbelik a nemesszivü adakozó kívánatára a lefolyt hóban a szegény tanulók közt ki is osztattak. Fogadja a nemes szivü adakozó ezen jótéteményeért a szegény tanulók nevében szívemből eredő köszönetemet. Debreczen, 1884. nov. 3-án. Jakobovics Gyula, egyház-gondnok.

— Thea estély. Az Európa kávéházban ma a Magyarri testvérek zenekara közreműködése mellett theaestélyi rendeztetik.

— A gözmalom kertjében hely szűke miatt üvegközi virágok, cameliák, palrnák, s más válogatott fajok — körülbelül 7,8000 példány eladásra bocsátottak. Az eladás szerdán és esütörtökön egész nap történik. Az árak a lehető legméltányosabbra vannak szabva.

— Elveszett esikő. Kálmán Mihály helybeli lakosnak a házalóbol megszökött egy 3 éves pej esikője. A szives megtaláló a „Debr. Ellenőr“ kiadóhivatalában jelentkezhetik, hol illő jutalomban fog részesülni.

— Meghalt mert rántt nejére. Bécsben a napokban egy nagy különöz megmérgezte magát. Fenzlau Reinholdnak hívták és azért lett öngyilkossá, mert nem birt elválni a hatmadik feleségétől. Készen nyújtott be ellene elválási keresetet, de a törvényesék

Krisztus parancsa szerinti szeretet mosolyát hintve minden, bármely valláson levő gyermekeire ez édes hazának — egyre rebegték a szent ígék: „Szeresétek egymást!“ s a költő legszebb intését:

„Hazádnak rendületlenül
Légy híve ó magyar!“

tehát e három águ legnemesebb fegyverrel küzdve a hazavesztő, lelketlen türelmetlenség ellen, mely fegyverrel ezerszer nagyobb csudákat miveltek, mint hajdanában Neptun isten három águ szigonyával.

Ennyit a tricolor imádságos könyvről s azon hazafias szellemről, mely azt körül röpököde, mint az égiek legszentebb vágyak illatával teit sohajtása, az ég legszentebb békekötés jelvényét a szívárványt.

Ezek után jó lesz hallgatással nem mellőzni egy szép epizódot tanulságos volta miatt.

Az érdekes epizod így szülemlett:
— Jaj, de el szeretném csereberélni tőled azt a szép imádságos könyvet!
— Majd, ha fagy.
— Addig is várok.
— Majd ha jobbat vehetek, ha legalább is püspökké promoválnak.
— Ad graecas calendas!
— Igen! akkor kapod meg a könyvet.
Igy szoltam s aztán egész a fejem bubáig teme.keztem a fehér dunya alá, csak két szemem kandikált ki, mint vékony hóréteg tövis karmolta üregéből a bönégszédő kis gyermekek, s az ég urai kegyelméből ott két kőnéyszem.

mindakétszer elutasította mert nem látott elég okot az elválásra. A második elutasítás után Fenzlau a cziarkaliohoz folyamodott s így olyan ítéletre tett szert, ami ellen nincs föllebezés.

— Amerikai humor. A new-yorki „Demokrat“ kiadója nemrég a „Halálozások“ rovatában a következőket tette közzé: Lapunk egy fiatal barátja, Bacon nincs többé az élők sorában. Négy héttel ezelőtt két dolárt kölcsönzött tőlünk, azzal az ígérettel, hogy ha életben lesz, egy hét mulva megadja adósságát. Minthogy pedig ő gentleman és szavatartó ember s azóta egy szóval sem adott hírt magáról, ennélfogva okvetlenül meghalt. 35 éves volt és demokrata. Béke hamvaira.

— Tápláló koszt Hadnagy: Hej, örömmester maga napról-napra kövérebb lesz: mitől hizik ennyire? — Örömmester: Jelentem alászan hadnagy ur az egyéves frájbilligsen uraktól.

— Dohányzók statisztikája. Az osztrák pénzügyminiszteriumnak nemrég megjelent kimutatása érdekes adatokat tartalmaz a dohányeladásról. E szerint 1884 első felében 747 millió db. szivart és cigarettát szittak el, 89 millióval többet mint 1883-ban ugyaneznyi idő alatt. Ennek megfelelőleg emelkedett a dohányból való jövedelem is, 33,242,932 forint 35,458,858 frtra. Legtöbbet — 254,759,800 darabot — füstöltek el az ugynevezett kurta szivarcokból, azután jönnek a cigaretták 131 millió darabban. A drább fajtakból legnagyobb mennyiségben szitták a a britanikát és a trabukakot, az elsőből 16, az utóbbiból 10 milliót szittak el.

— Egy nagy tudós párbaja. Dubois-Reymondot, a hírneves tudós s a berlini egyetem egyik legkiválóbb tanárát párbajra hívták ki. A kibívó nem más, mint egyik tanártársa dr. Schweningen, Bismarck sokat emlegetett házi orvosa. Az eset, mely Berlinben roppant szenzációt kelt, összefüggésben áll dr. Schweningen gyors karriérével, melylyel pár hóval ezelőtt a német sajtó igen sokat foglalkozott. Dr. Schweningen Münchenben kezdte meg pályáját s nyilvános botrányal vonta magára a figyelmet. Erőszakot tett egy fiatal nún, még pedig müncheni köztemetőben. Tetten érték, perbe fogták, s elítélték. Büntetését a fiatal orvos kiállotta. A folyó év elején az a hír lepte meg a világot, hogy Schweningert a berlini orvosi karhoz egyetemi tanárá akarja kinevezetni a mindenható Bismarck, ki őt házi orvosává választotta. E kinevezés ellen az egyetem igen élesen tiltakozott, pedig meg sem kérdették véleményét Schweningen egyszerűen kineveztetett s egy szép napon Dubois-Reymond, Helmholz és Virchow tanártársa lett. Októberben a tanév kezdetén kénytelen volt magát tanártársainak bemutatni s a leghiresebbnél, Dubois-Reymondnál kezdte körútját. De ez nem akarta őt elfogadni. s névjegyét is visszaküldte. Ennek folytán Schweningen fegyveres elégtételt kért tőle. Ez Dubois-Reymond azon indoklással utasította vissza, hogy elvi ellensége a párbajnak. Mások szerint Dubois azt mondta, hogy Schweningert párbaj-képtelenség tartja. A helyzet mindenestre igen feszült, mert Schweningert a többi tanárok sem akarják elfogadni.

— Krebs Vitorról, kinek nevét a bécsi Rödler Anna tette hírhedtté, egy bécsi lapban a következőket olvassuk: „Krebs — olyan magaviseletet tanusított Pécsét több ízben, hogy a róla elterjedt rossz hírek senkit sem lephettek meg. Mindig könnyelmű, léha gondolkozású fiatal ember volt, aki a pénzszerzésben fejtett ki bizonyos ereditéséget, melylyel a vidéken némi hatást lehet előidézni. Pécsét több ízben tartózkodott, s akit előlútól talált, mindenkitől nagy kölcsönöket vón fel. Legjobban jellemzi, hogy egyszer egy éjen át 1500 fontot költött el, s nagybátyja-

— De én bucsura megyek s ott, mint esztergommegeyi, töröml-tszett magyar kispaphoz illik, ki akarok magamért tenni.
— Magyar szellem készlet a kunyorálásra? Itt a könyv, M. S. Barátom elment s a bucsu alkalmával zsandárok csipték el tőle (még pedig csaknem szuronyt szegezve!) mint veszedelmes corpus delictit a drágálatos imádságos könyvet.

De bosszut álltam a merénylet szellemén, minden kedves könyvemet nemzeti színű táblákba kötettem be, mint p. o. a magyar költők válogatott műveit.

Jól esik az erre való visszaemlékezés, habár önk s az egész ország legkedvesebb Kovácsával (E. K. Gyulával) szólv:

„Lényemmel a tavasz haj ré volt egy rokon — s az ősi évad közből névezett dalosunk szavait idétem:
„ez őszi képeken
Jelen mivoltomat, belsön szemlélgetem
Amattól már alig teng rajtam valami,
Ezzel nagyon kezdek tesztvérszint vallani!“

Azóta is minden kedves könyvemet nemzeti színű táblákba kötettem.
No de hadd jöjjön a java!
Bizony megessett a mult évben, hogy én a nagy-kállói „Elizony“ jege alá süppedtem s az abból származó baj ágyhoz szegzett, mellem zihált, erőm fogyott, jó nóm és fiam sirtak, mint a zápor.

(Vége köv.)

mert nem látott
ásodik elutasítás
folyamodott és
ami ellen nincs

A new-yorki „De-
Halálozások“ ro-
e közé: Lapunk
nes többé az élők
két dolgot köl-
érettel, hogy ha
megadja adóssá
szóval sem adott
etlenül meghalt.
Béke hamvaira.
nagy: Hej, ör-
vérebb lesz: mi-
ester: Jelentem
éses frajbillig

ikája. Az oszt-
nemré megje-
okát tartalmaz
1884 első felé-
zigarettát szí-
mint 1883-ban
ek megfelelőleg
jövdelem is,
tra. Legtöbb-
istöltek el az
l, azután jönnek
bbal. A dráabb
gben szívták a
az elsőből 16,
k el.

rbaja. Dubois-
st s a berlini
anárát párbajra
mint egyik ta-
Bismarck sokat
eset, mely Ber-
elt, összefüggés-
nes karrierjével,
német sajtó igen
weninger Mün-
s nyilvános bot-
tyelmet. Erőszá-
pedig müncheni
perbe főnták,
s orvos kiállotta.
epte meg a vi-
a berlini orvosi
ja kineveztetni
házi orvosává
len az egyetem
g meg sem kér-
egyszerűen
on Dubois Rey-
tanárútsa lett.
kénytelen volt
zni s a leghire-
kezdte körúrtát.
ni, s névjegyt
an Schweninger
Ez Dubois-
asította vissza,
ak. Mások sze-
y Schweninger
helyzet minden-
ningert a többi
i.

inek nevét a
dtté, egy bécsi
nk: Krebs —
Pécsét több
rosz hírek sen-
g könnyelmű,
ber volt, aki a
s eredetiséget,
lehet előidézni.
t, s akit elől-
ülésönöket von
y egyszer egy
s nagybátyja-

k s ott, mint
magyar kis-
ért tenni.
et a kunyorá-
átom elment s
csipték el tőle
yt szegzeve!)
it a drágala-

énylet szelle-
tometri szinü
o. a magyar
szszemlékezés,
legkedvesebb
szólva:
rég volt egy
őben nevezett
peken
félegtem
valami,
szint vallani!
önyvemem nem
al!
évbén, hogy
ge alá süpped-
ágyhoz szeg-
ott, jó nőm és

tól, ki betegnek feküdt, azzal a fenyegetéssel
csikart ki 1500 frtot, hogy ha meg nem kapja
főbe lövi magát. Bátyja nagy nehezen tudta
szeszedni a pénzt, melyet Krebs — ismét
szétpöcsélt.

— A bor ára. Az „Ermelék“ írja:
Minél inkább kitél megünné a szüreti idény-
ből annál inkább alaptalannak bizonyul ab-
béli agdalmunk hogy bortermésünket potom
áron kell elvesztegetni. Daczára annak, hogy
alig egy két vidéki borkereskedő jelentkezett
eddig mégis a must hecoliterenkint 8 frtért
kelt. Alapos reményünk lehet, hogy a bor
ára kiforrás után még emelkedni fog, vagy
legalább a jelen árt szilárdan megtartja. Míg
azonban az ideai termés kevésbé kerestetik,
annál élelnebb keresletnek örvend a tavalyi
bor, melyért 13 — 15 frtot adnak.

— A zsebkendők Törökországban.
Tudva azt, hogy a zsebkendők a török há-
remnek benső életében minő fontos szerepet
játszanak, elképzelhető az az öröm, melyet
a szultán okozott alattvalóinak, midőn a
zsebkendők gyártásánál egy igen fontos re-
formot léptetett életbe. A zsebkendők ugya-
nis, melyek nagy hasznót hajtó kiviteli cik-
ket képeztek, — eddig bizonyos bélyegil-
leteknek voltak alávetve, amikozok árát föl-
több megdrágította. A szultán most ezt az
adót minden török asszony örömeire megszü-
ntette s a zsebkendőt ezentul gyárthatják
egészen szabadon.

— Dumas père és Bellini apó. Belli-
ni, a „Norma“ szerzője atyjának halála al-
kalmából a „Paris“-ban Albert Delpit a kö-
vetkező történetekét mondja el. Dumas père
Siciliában utazott, s néhány napig Catania-
ban tartózkodott. Ott egyik sétája alkalmá-
val figyelmestették egy öreg parasztra, a ki
épen szekerete ült föl. „Ez az ember Vin-
cenzo Bellini atyja“ — mondá neki. Dumas
rögtön odasietett az aggastyánhoz, s a mit
sem sejtőn szeretettel burult a nyakába.
Ez nem értette a dolgot, csak nagyot bá-
mult az idegenre. „Ne csodálkozzék, mondá
neki Dumas, én jó barátja vagyok az ön fiá-
nak.“ Az öreg felsóhajtott. „Hajaj, haj sze-
gény Vincenzo szegény fia!“ — „Micsoda?
Ni? Miért sajnálja olyan nagyon?“ — „Hja
bizony szegény! Képzelve csak, itt mellet-
tem, biztos, nyugodt életre lett volna kilá-
tása. Van néhány szőlőm, egy házam s en-
nek ő sohasem fogja hasznát venni, ugy el-
züllött: nem hasonlít elődeimhez, el van ö-
veszve!“ — „Talan meghalt?“ — „Ah, de-
hogy, felelt az öreg szomorúan, hiszen, —
borzasztó! — muzikussá lett!“

— A nő mint orvos. Páris most sokat
foglalkozik azzal, hogy nők becsátassanak-e
az orvosi egyetemre vagy nem. A lapok sok
kiváló egyentől közölnek e tárgyban nyilat-
kozatot, melyek közül érdekesekek tartjuk a
következő kettőt: „Uram, a nőket elzárni,
vagy szabadságot adni nekik, — ez a dilem-
ma!“ — Gondolkozom. — A bezárt asszony
mysterium. — A szabad asszony: remény.
— Tehát! — Lojális kezét megszorítja
Victor Hugó.“ — A másik levél ennél sok-
kal határozottabb, amint az különben írja-
hoz jobban is illik: „Kedves kolléga! Ön
nyitán kimondhatja, hogy én a nők fővéte-
lét helyeslem. Minő összeférhetelenséget lát-
nak benne? Tovább is akarják még rejtegetni
az igazságot? Félnék tudni adni a nőknek
olyan dolgokat, amiket ők tulajdonképpen
jobban tudnak, mint mi? Ugyan ne legyenek
ugy, mintha az ő, u. n. szemérmességüket meg
akarnák kimélni; ez a tettetés dühössé tesz.
Mondjunk meg mindent! Behozonyítottam en-
nek helyességét, amikor az „Flet örömet“
megírtam. Behozonyítottam egy másik regény
ben is. Kiabálni fognak miatta? Csak rajta.
Hisz az emberek mindig kiabálnak. Mit törö-
döm én vele! En megyek a magam utján
mint az ökor az eke előtt s folytatom erő-
teljes működésemet Emile Zola.

— Különösen figyelmeztetjük t. ol-
vasóinkat lapunk mai számának hirdetései ro-
vatában közölt Kaufmann & Simon urak hir-
detéseire. Ebben oly szép eredményű eredeti
sorsjegyekről van szó, melyek megérdemlik
hogy vidékünkön is minél többen vegyenek
részt a sorsolásban Ezen vállalatokban tel-
jesen állami biztosíték nyújtatik, de különben
említett cég is ismeretes már számos nyere-
mény kifizetése alkalmával követet pontos
és igazságos eljárásáról.

Országos kiállítás.
Az országos kiállítási építkezések be-
fejezésükhöz közelednek. Az iparcsarn-
ok összes galeriái már be vannak tetőzve s
most a kupola szerkezetének felállításán és a
belső befejezési munkálatokhoz dolgoznak se-
rényen. A műcsarnok hasonlóképp már
tető alatt áll, hátra van még a homlokzat és
a belső díszítés befejezése; remélhető, hogy
a csarnok ez év végeig elkészül. — A ki-
rály-pavillon felépítése már annyira
haladt, hogy a homlokzati és külső díszíté-
si munkálatok is a legnagyobb részben be-
vannak fejezve s legközelebb megkezdik már
a ternek belső feldíszítési munkálatait.
A mezőgazdasági termékek
csarnoka és a tanszerépület, valamint az
egészségügyi és az ideleges kiállításokra
szánt csarnok már készen állanak. — A
házi ipari csarnok fa váz szerkezete
most állítatik fel, a hazai gépcsarnok vala-
mint a kazánház alapozása pedig most van

folyamatban; a többi épületek közül a vő-
rös keresztgyűlés a közmunka- és
közlekedési minisztérium, a pénzügyminis-
térium, az osztrák-magyar államvaspályatár-
sóság pavillonján és számos magán kiállítási
csarnok elkészültén rágyban dolgoznak. —
A kiállítási terület kerítése is nagyrészen
elkészült már, a mi az épületek biztonságá-
tekintetében csak üdvös lehet.

A kiállítandó élő állatok
takarmányozása tekintetében az állatkiállítá-
si bizottság Szentés Imrénének következő aján-
latát hozta javaslatba — elfogadásra az or-
szágos bizottságnál: A tavaszi kiállításra
a széna métermázsáját 4 frt 50 krért, a zab-
nak mm. 7 frt 30 krért. zsupszalmának mm.
2 frt 20 krért hajlandó lenne szállítani; az
őszi kiállításra pedig a szénának métermáz-
sája 4 frtért, a zabnak mm. 7 frt 30 krért.
A zsupszalmának mm. 2 frtért. Továbbá
hajlandó a tavaszi és őszi kiállításra eset-
leg szükségelendő finom korpanak m. m. 4 frt
50 krért, az árpa- vagy kukoricadarát
pedig a napi árfolyam szerint szállítani,
csak a darálási költség — körülbelül 1 frt
50 kr — lenne hozzászámítandó. Ha pedig a
szállítás napi adagokként kívántatnék, akkor
egy lónak napi adagul, azaz három étetésre
— 5 kgr. zabot, 6 kgr. szénát, 4 kgr.
zsupszalmát számítva — az 74 krra rugna;
a szarvaszmarháknál a költség ugyannyi volna,
mint a lónál, csak hogy a zab helyett az ér-
tékének megfelelő széna adatik; egy birka
ellátást — napi adagul 0.33 kgr. zabot, 1
és fél kgr. szénát, fél kgr. szalmát számítva
— 12 krra kerülnek.

12. Jó tanács. Mindazoknak, kik külö-
nösen ülő életmódjuk folytán vértörölődésre,
költikára, székrekedésre stb. hajlandók, szük-
séges volna, hogy a Brandt R. féle svájci
labdacok nélkül, melyek előkelő orvosi te-
kintélyek nyilatkozatai szerint gyorsan s
biztosan hatnak — soha se legyenek. E hasz-
nos házi gyógyszer minden magyarországi
gyógyszertárban megszerezhető 70 krért egy
dobozzal. Valódságnak mellett bizonyít a do-
boz czimlapján levő fehér kereszt vörös me-
zőben s Brandt R. gyógyszerész névalírásáa.

Közgazdaság.
Köbányai sörtesüzlet.
A sörteszerkedelmi csarnok jelentése.
Budapest-Köbánya oct. 31.
Az e heti üzlet igen lanyha volt, és az
árak valamivel lauyhultak.

Heti átlagárak: magyar szedet 260—320.
kgr. 46 1/2—48 1/2 kgr. 180—250 kgr. néhez 46—
47. kr. vón 300 kgron felül 43—45 kr. vi-
déli sörtes 46—47 kr; tranzitóban szer-
biai 47 1/2—48 1/2 kr, román 47—49 kr. netto
kilogramonkiut.

Eleségárak. Tengeri 7.—, árpa 7.— frt
Helybeli állomány: oct. 24 én maradt
80.268 drb.

Felhajítás:
Alsó-Magyarországból hizott 3457 db.
makkos 950 „
Erdélyből — „
Szerbiából — „
Romániából — „
Szerémségi — „
A magyar államvasuton hizott 944 „
„ makkos 433 „
A vidékről — „
A budai vámonknál 43 db
Hajón (szerémi) — „

Összesen 86,105 db

Elhajtatott:
Felső-Magyarországba 429 db.
Bécsbe 2932 „
Csehországba 733 db
Bodenbachen át 1525 „
Rutkán át 2051 „
Dél Németországba — „
Budapesti fogyasztásra 2838 db
Kültekekre 500 „
A budai vámonknál — „
Köbányai szalonatermelők — „
A m. államvaspályán 40 „

Összesen 12715 db

Maradt 73390 db
A részvény-zállásokban volt 15569 db.
Az egészségügyi és tranzitó-
szállásokon maradt oct. 24-én 9232 „
Felhajtatott szerb sörtes „
román sörtes „

Összesen — „
Elhajtatott 1039 „
Maradt 8193 „

Zsiradék
Disznósír. A spekuláció e héten
nagyobb élelenséget fejtett ki, miután a ser-
tésipiaczon kész áruban hiány mutatkozik.
Az árak 2—2.50 fittal emelkedtek. I. min.
városi hordostól 53.50—54 frttoo adatott.
Szalonna szintén áremelkedésben
részesült, vidéki szalonna 37—38 frrtal, I.
min. asztali szalonna 47.50—48 frton, füstölt
53.50—54 frrtal jegyeztetett.
Faggyu változatlanul szilárd és
47.25—47.50 frton köttetett.

Legújabb.
„Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata)
Gróf Lónyay Menyhért.
1822—1884.

Megdöbbenve olvastuk a táviratot, mely
a szomorú hírt adta tudunkra, hogy politi-
kai és tudományos életünk egyik kimagasló
alakja gróf Lónyay Menyhért meghalt. A hir-
telen és váratlanul bekövetkezett halálesetet
a következő táviratot tudatta velünk.

Budapest, nov. 4. Lónyay Menyhért
grófot tegnap délelben a dunamelléki ref. pü-
spöki lakban szélhűtés érte. A gróf a ref. su-
perintendenciális gyűlés igazgatóságának szü-
kebb körű ülésén elnököl, midőn egyszerre
eszméletét veszítve, székében hátradől. Az
elalélt grófot azonnal levetkőztették és Szász
Károly ref. püspök lakasan ágyba fektették.
Szász Károly és családja a beteget a legon-
dósbab ápolásban részesítették. Azonnal orvo-
sokat hívtattak s családját is értesítették. A gróf
menye mindjárt a beteg ágyához sietett,
távirati uton értesített nejét pedig várják.
A hirtelen nyujtott orvosi segély nem
mentette meg a gróf életét. mert az dé-
l-után hat óra kor a püspöki lakban ki-
szenvedett.

BUDAPEST, nov. Gróf Lónyay
Menyhért holttetését tegnap este 9 óraker
a püspöki lakból az académiába szállít-
tották. Temetése szerdán dé-
után lesz.

Lónyay (nagy lónyai és vásáros na-
ményi) Menyhért gróf szül. 1822-ben protes-
tans nemesi családból, Pesten jogot tanult
és 1843 óta a képviselőház tagja volt, hol
az ellenzékhez tartozott, de erélyesen küz-
dött a Kossuth által inangurált védvámrend-
szer ellen és 1848-ban a második magyar mi-
niszteriumban másodállantitkár volt a pénzü-
gyminiszteriumban. A szabadságharcnak
leveretése után külföldre menekült, de 1850-
ben különös amnesztia folytán visszatért Ma-
gyarországba Ebbeli állásnélküli életében
nagy gondot fordított a közlekedési ügynek
előmozdítására, sokat tett a Tisza-szabályozás
ügyében, vidéken földmívelési és gazdasági
egyesületeket létesített, azonkívül nagy része
volt az akkor alakult magyar hitelintézetek
ügyében; később erélyesen lépett fel az
1859-ik évi patens által vesélyeztetett pro-
testáns autonomia érdekében. Az 1861-ik or-
szággyűlésben az abszolútisztikus aera finan-
cialis hibáit és baklövéseit hevesen és ügye-
sen támadta meg, 1865-ben tagja lett a 76-os
bizottságnak és a 15-ös választmányának, mely
az osztrák-magyar kiegyezésnek tervét ki-
dolgozta. 1868-ban az Andrássy féle minisze-
riumban pénzügy miniszter, — 1870-
ben birodalmi pénzügyér; 1871-ben pedig
magyar miniszterelnökké nevezetett ki, mi-
után megelőzőleg a grófi rangra emelkedett
volt. 1875 óta tagja a felsőháznak. 1871 óta
elnöke a tudományos akadémiának. Művei:
„A közügyekről“, „Az államvagyronról“, „Né-
zetek Magyarországnak pénzügyi állapotá-
ról“, „Gróf Széchényi István és hátrahagyott
iratai“, „A bankügyről“, „Baró Eötvös Jó-
zsef emlékezete“ sat. sat.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
II. Bélet 16. szám.
Szerda okt. 5.

Fokról fokra.
Eletkép 5 felv.
Műsor: esütörtök: „Uj emberek“
péntek: „Fedora“
szombat: „Fatinicza“
vasárnap: „A cigány“
Feltétele szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vártási Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.
2278. T.
1884.
Arverési hirdetményi
kivonat

A nánási kir. jbiróság mint tkönyvi
hatóság közhirrre teszi, hogy a kir. kiues-
tár végrehajthatónak Czifra György örökö-
sci végrehajtást szenvedő elleni 431 frt.
87 1/2 kr. tőkekövetelés és járuléka
iránti vajtási ügyében a kir. törvény-
szék (a nánási kir. jbiróság) területén lévő
Dorogon fekvő a dorogi 1063. sz. tjkönyv-
ben A. I. 1—8, 10, 12—18, 20—23
rsz. alatti ingatlanokra 1937 frt; a +
1, 2, 3. rsz. ingatlanokra az árve-
rést 181 frtban ezennel megállapított

kikiáltási árban elrendelte, és hogy a
fennebb megjelölt ingatlanok az 1884.
évi november hó 27-ik napján d. e. 9
óraker Dorog városházánál megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kiki-
áltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozzók tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben
vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában
jelzett árfolyammal számított és az 1881.
nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-
miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óva-
dekképes értékpapirban a kiküldött kezé-
hez lettenni, avagy az 1881: LX. t. cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíró-
ságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánáson az 1884. évi szept.
hó 23-ik napján.
A nánási kir. jbiróság mint telek-
könyvi hatóság.

Sebestyén,
járásbíró.

THEA ESTÉLY.
Böhm Sámuel kávéházában (c zeg-
léd-utca a színház zalszem-
ben holnap es mindén szerdán
thea estély tartatik.
Jó zene hideg étkek és tisztán ke-
zelt borok
valamint pontos kiszolgálta-
tásról kezeskedik
Böhm Sámuel
kávés.

5986 és 6019.
1884.

Árverési hirdetés.
Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő
„Halapi telek“ 216 k. föld és 443 □ öi ki-
terjedésű földbirtok a f. évi őszől kezdve 6
évre 1884. november 11-én délelött 10 óraker
a városház nag. termében nyilvános árverés
utján haszonbérbe adadni rendeltetvén, erről
árverési akarók azon hozzáadással értesített-
nek, hogy az árverési feltételek a városi szám-
vevői hivatalnál megtekinthetők.
Kelt Debreczen 1884. okt. 30-án.
A városi tanács.

Dr. Kerekes L.
orvostudor
rendel naponta d. e. 8 órától 10-ig,
d. u. 2 órától 4-ig.
NAGYCSAPÓ-UTCA 315. sz. a.
(Hécei-Szabó-féle házban.)
Különösen, gyermek és női ba-
jokban, fül-, gége- és ideg-
bántalmakban szenvedőknek ajánlja
gyógykezelését.
Szegényeknek ingyen.

Maria-celli
gyomor-cseppek;
jeles hatású gyógyszer a gyomor min-
den bántalmai ellen.
es felülmulthatlan az
étvágy-hiány, gyomor-
gyengeség, roz szagu
lehellet, szék, savanyu
felbűfés, kólika, gyom-
orhurut, gyomorgégés
hugykőképződés, túlsá-
gos nyálkáképződés, sár-
gaság, undor és hányás
főfajás (ha az a gyomor-
ból ered), gyomorgécs
székszerulat, a gyomor-
nak tulterheltsége étel
és ital által, gillizta,
lép- és májbetegség,
aranyers bántalmak el-
len. —
Egy üvegcsé ara használati utasítá-
sal együtt 35 kr.
Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V.
Emil Gölti Nándor, Tamássy gyógyszerész
uraknál. Kun-Szt.-Márton Batha Zoltán gyógy-
szertárában, valamint az osztr.-magyar birodal-
lom minden nagyobb gyógyszerertárában és ke-
reskedésében.
Központi szetküldési raktar nagyban és ki-
csinyben.
Brady Károly,
„az őrangyalhoz“ ezimett gyógyszerertárában
Kremsierben, Morvaországban.

Arverési hirdetményi kivonat.

A h.-bösszörményi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak K. Kiss Mihály és neje végrehajtást szenvedő elleni 46 frt 78 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a h.-bösszörményi kir. járásbíróság területén lévő s a hadházi 222 ik számú telekkönyvben 271. h. sz. alatt beirt házra az árverést 600 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi december hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Hadház városában a városházánál megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Bösszörményben a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1884. évi szept. hó 8-án.

Szopó
kir. aljárásbíró.

Nyujtsuk a szerencsének jobbját!
500 000 márká főnyereményt ígér ked. vező esetben a legu. jobb hamburgi nagy pénzorszójáték, mely a magas kormány által jóváhagyott s biz. tositott.

Ez az újabb játék tervezet előnyös be- rendezése abban áll, hogy rövid pár hó le- folyása alatt 7 sorolásban 100.000 sorjegy közül 50.500 nyereménynek kell bizon- títani, ezek között vannak főnyeremények esetleges 500.000 r. márká, illetőleg

1 nyereg. 4 m. 300.000	26 nyereg. 4 m. 10.000
1 nyereg. 4 m. 200.000	56 nyereg. 4 m. 5000
2 nyereg. 4 m. 100.000	106 nyereg. 4 m. 3000
1 nyereg. 4 m. 80.000	253 nyereg. 4 m. 2000
1 nyereg. 4 m. 70.000	6 nyereg. 4 m. 1500
1 nyereg. 4 m. 60.000	515 nyereg. 4 m. 1000
1 nyereg. 4 m. 50.000	1036 nyereg. 4 m. 500
1 nyereg. 4 m. 40.000	2920 nyereg. 4 m. 145
1 nyereg. 4 m. 30.000	összesen 19463 nyereg. 4 m. 200, 150, 124, 100,
5 nyereg. 4 m. 20.000	94, 67, 40, 20.
3 nyereg. 4 m. 15.000	

Ezen nyereményekből az első sorolásban 4000 sorolást ki 157.000 m. összegben. — Az 1. oszt. főnyeremény 50.000 m. tesz s a 2-ikben 60.000, a 3-ikben 70.000, a 4-ikben 80.000, az 5-ikben 90.000, a 6-ikben 100.000, a 7-ikben azonban csak 500.000 márkáig 300.000, 200.000 stb. márkára emelkedik. — A nyeremény- listások tervezetileg hivatalosan vannak megállapítva. — Ezen nagy, az állam által biztosított pénzorszójáték legközelebbi nyere- menyhúzásakor.

1 egész eredeti sorjegy csak 3 50 ft. o. é.
1 fél " " " 1 75 ft. o. é.
1 negyed " " " 90 kr. o. é.
Mindennemű megbízások, a pénz beküldése, postautóval fizetés vagy az összeg utánvétele mellett rögtön a legközelebbi teljesítésnek, mindenki az állam ezimerevel ellátott eredeti sorjegyet fölünk saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos ter- vezetek ingyen mellékeltenek, melyekből egy a nyere- menyek beosztása az illető osztályokra, mint szám- tén az illető betétek is megállapított és minden hu- zás után érdekelteinknek felhívás nélkül megküld- jük a hivatalos huzási listámat. Kívánata a hiva- talos tervet előre megküldjük — megtekintés végett — bérmentve, és készek vagyunk nem tetőzés eseté- ben a sorjegyet az összeg visszafizetése mellett huzás előtt visszavenni.

A nyeremények kifizetése természetesen pontosan állami garancia mellett történik. Csoporthozatunk mindig a szerencse kedvelője volt, és érdekelteinknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizettük ki, többek között 250.000, 100.000, 80.000, 60.000, 40.000 stb. márkával.

Egy ily, a legszolidabb alakra fektetett vállá- talmat előreláthatólag mindenütt a legelőnkebb rész- vétre lehet bizon. számítani s kérjük emelőlgyva, hogy minden megrendelést teljesíthessünk, a megren- deléseket már is minél előbb és mindenesetre

folyó évi november 15-ike
előtt egyenesen hozzájuk beküldeni.

Kaufmann és Simon bank- és váltó-üzlete
Hamburgban.

U. i. Ezennel köszönetünket nyilvánítjuk az eddig megajándékozott bizalomért, és kérjük eme újabb nagyszerű kitalálás sorhuzására becses figye- lmet. A FENTEBBIK.

Dr. Schmidt hírneves tyukszem-balzsama

sok évtized óta használják a tyukszemek teljes és fájdalom nélküli eltávolítására.

A hatás rendkívüli, a menyiben több- szöri használat után minden további műtét nélkül elenyésznek.

Ára 1 doboznak 15 fasztrimmel és egy szaruasóval, melylyel a tyukszemet ki lehet huzni

23 kr o. é

NE. Ezen preparatum vételénél a t. közönség különösen Bittner gyártmányt kérjen és csak azokat igazságnak elismerje, melyek a teljes címet: „Julius Bittners Apotheke in Gloggnitz” viselik, és minden más készítményt mint igaztalan utánzást visz- szautastani szive-kedjék.

Főszállító-raktár: Gloggnitz, Alsó-Ausztria Bittner Gyula gyógytárában.

Továbbá Dr. Schmidt tyuk-szem-balzsama és Dr. Behr ideg-kivonata kapható: Deb- reecenben Gölt Nándor gyógyszerárában és a legtöbb gyógyszerárában Magyarországon.

Dr. Behr ideg-kivonata

gyógyfüvekből saját rendszer szeriut össze állítva, a mely sok év óta idegbántalmak, migrének, isias, hát és gerincz fájdalmak, nyavalyatörés, elgyenyülések, köszvény és mindennemű rheuma ellen nagy sikerrel használják. Továbbá használják Dr. Behr idegkivonata izom merevségnél, csukló és izom-rheumánál, főfjás és fülzugásnál. A Dr. Behr-fele idegkivonatot különleg használ- ták. Egy üvege ára használati utastással 70 kr.

4%-os nyeremény-kötvények 100 frtjával

a Budapesti magyar jelzálogbanktól.

Legközelebbi huzás

1885. január 15, május 15, szeptember 15.

Főnyeremény

50.000 frt, 50.000 frt, 100.000 frt.

Minden nyeremény kötvény, ha az már visszafizettetett, vagy ha arra már egy nyeremény esik, — valamennyi következő nyeremény-húzáson játszik, úgy hogy arra a későbbi nyeremény-sorsolásokon még egyszer, sőt többször is nyere- meny eshetik.

Ezen nyeremény-kötvények Debreczenben kaphatók

A depr. ipar és kereskedelmi bankban.

DIETRICH és GOTTSCHLIG

osztr. eszák. és m. kir. udvari szállítók BUDAPESTEN, (Központi iroda és szállítási iroda váci-ut- cza 18. szám.)

Ajánlják a már beérkezett közvetlen szállításukat kínai-orosz theakban (ez idei arató) a legolcsóbb áron, fél kilónként 2 frttól 10 frtig és fölfebb. — Jamaica rum üvegekben (a 1¹/₁₀₀—1¹/₁₀₀ literesig) 30 krtól 4 frtig. Brazíliai rum 7¹/₁₀ és 1¹/₁₀ literes üvegekben; továbbá francia és hollandi likörök, pezsgőborok, finom cognak és champagnei finom cognak, angol teasütemény stb. Ebből árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A eszák. és kir. udvari szállítók

DIETRICH és GOTTSCHLIG-féle

eredeti sósorszesz és só

Lee William találmánya, általán. elismert gyógyszer. Legjobb sikerrel használják: mindenféle gyuladisek- nál kívül vagy belül, fej-, fül- és fegfajdalmaknál, nyilt sebek, úszög-, rákfenék-, szélhűdés- gyuladt szemek, stb.-nél. A continens és Angolország elsőrendű orvosi személyiségei által ezen gyógy- szer mint biztos hathatósan kiemeltetik és a már 16 év óta beérkező számtalan elismerő- és köszö- névlevel iródánkban megtekinthetők.

A só nélküli sósorszeszünket

ajánljuk különösen fogtisztít- szerül, mivel a beteges foglust gyógyítja és a fogfájást előidézi; ugyint a hajdegek erősítéséhez és a fejkörny-képződés megakadályozására. Egy nagy üveg ára 60 kr. — Egy kis üveg ára 32 kr. Ebből az elárulások előnyös engedményben részesülnek.

UNGER ANTAL

vaskereskedése

Budapest, Petőfi-tér 4. sz. görögépület, ajánlja legnagyobb raktárát

vaskályhákban

fa, köszén, coaks fűtésre alkalmazva.

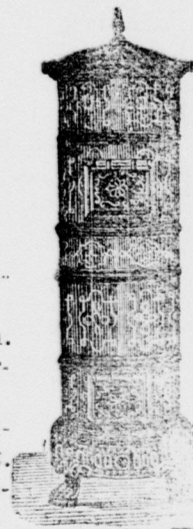
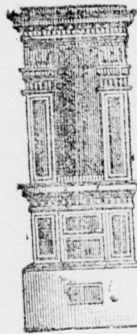
Meidinger-féle töltő és szabályozó kályha ujon- nan készült áron.

Gebnoth-féle töltő és szabályozó kályha gyári áron. K and alló kőszürit, csiszolt és fényezett már- ványlapokkal.

Takarék-tűzhelyek közönséges fa és Gebnoth- féle szabadalmazott köszén és coaks fűtésre alkalmazott.

A kályhák pontos rajza valamint árjegyzékek kívá- nára ingyen és bérmentve küldetnek.

Videki megízások pontosan eszközötetnek.

TERNO.

Lutrnak bukni kell és bukni fog

Éljen CSEKEFALVY ILONA

ő nagysága KASSÁN, főuteza 86. sz. a. Szegény falusi női-zabó nőm több évekiig, beteg gyermekeim legnagyobb inségo- lévén, utolsó ünnepi felöltömet adtam el, hogy ezen annyira híres asszonyságnak jó tanácsát követhessem a ime sikerült.

Éljen Éljen sokáig

az első betételt nyertem egy felette nagy

TERNOT

a brüni huzáson 15 31 51 számokra boldog vagyok és szerencsés ajánlom öt mindenkinek szívemből, kelt Skelny utolsó posta és kerület Nagy-Me- rénes Morvaország.

Válaszokra 3 darab 5 kros bélyeg bemelléklendő.

Bukovszky János
női szabó.

TERNO.

Kötelességemnek ismerem a nyilván- nosság előtt közzétenni, miszerint egy ter- nót nyertem

Csekefalvy Ilona

asszonyság tanácsára (tabik KASSÁN, fő- uteza 86. szám I. emelet) és pedig az első betételt a f. évi szeptember hó 25 én tartott budapesti huzáson

84 56 75

számokkal.

Mintán ezen szerencsémel fennevo- zet jötevcmmek köszönöm, a nyilvánosság előtt mondok érte forró hála-köszönetet, és ajánlom ezen némes keblü urnót min- denkinek figyelmébe.

A hozzá intézendő levébe 3 darab 5 kros postabélyeg csatolandó.

Aszód Pestmegyében, 1884. okt 3 án.

Olajkár Sándor
uradalmi kúcsár.

LASSON WILLIAM-féle HAIR-ELIXIR.

A legjobb szer a haj erősítésére és növesztésére.

(Egy üveg 3 frt.)

Debreczenben valódi minőségben egyedül csak SZEPESSY és KERE- KES urak kereskedésében kapható.

LENGYEL és JURINITS

„kék csillag”-hoz Debreczenben

főtér Biedermann-ház, a volt Nagy Amália üzlethelyiségében. Ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe a téli idényro

legolcsóbb bevásárlási forrást

Mindenféle ruha szövetekbe, ternokba, flaneltekbe, je mosó barchetekbe, női, és férfi trico alsó ingek, relik és harisnyákba, valamint feltűnő olcsó árak mellett mindentéle bélésneműeket férfi és női szabók részére.